

MICROECONOMIE

Conf.univ.dr. Claudiu Țiganaș

De la gandirea economică la știința economică

Disciplina ECONOMIE are mai multe denumiri Economie politique – franceză; ECONOMICS – engleză; Economie Natională – germană

Sensul provine din greaca veche: *Oikos* = casă, gospodărie; *Nomos* = regulă, lege; *Polis* = oraș, cetate

De la gandirea economică la știința economică

Liberalismul economic

- Pe plan global, liberalismul a fost marcat de generalizarea economiei marfare, trecerea omenirii de la civilizația agricolă spre cea industrială și de la economia națională spre economia internațională. Prin lucrările principalilor săi reprezentanți liberalismul clasic a așezat în cadre științifice noțiunile, categoriile și legitățile științei economice, așa cum sunt cunoscute (multe dintre ele) până astăzi.

K Marx și socialismul

- **Karl Marx** a sesizat imperfecțiunile economiei marfare edificată pe proprietatea privată asupra condițiilor materiale ale producției, a relevat mecanismul exploatării forței de muncă de către capital, contradicțiile modurilor de producție edificate pe proprietatea privată și liberalism,

Marginalismul economic

- a însemnat o nouă revoluție în știința economică și o nouă schimbare de paradigmă. Neoclasicismul este o formă a liberalismului economic, deoarece preia și dezvoltă cele patru elemente fundamentale ale gândirii liberale.

De la gandirea economică la știința economică

► ***Obiectul de studiu al economiei politice***

- ❑ Bogăția

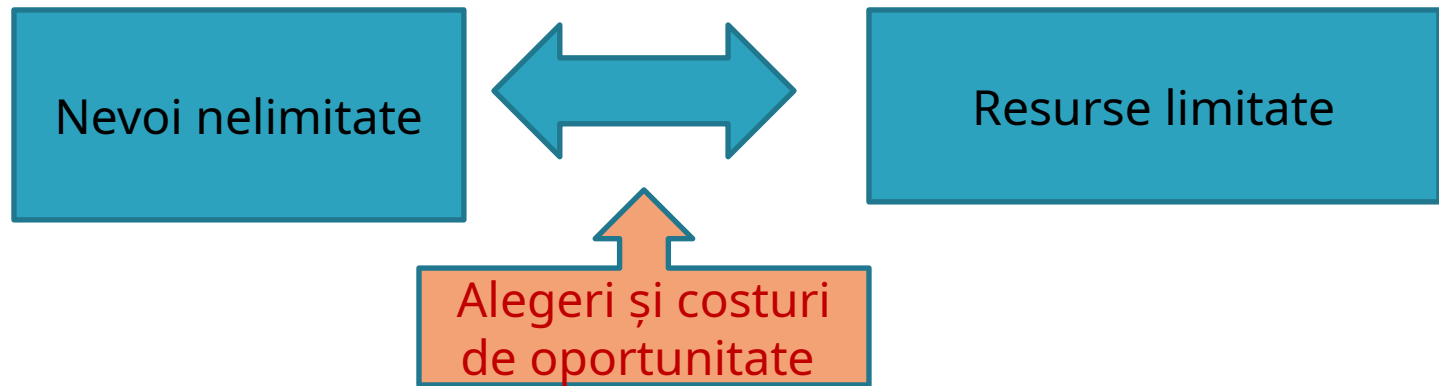
- ❑ Studiarea „forțelor productive ale națiunii”

- ❑ Cercetarea celor mai echitabile mecanisme ale repartiției sociale

- ❑ constituie „analiza comportamentului uman în condițiile utilizării (alternative) a resurselor rare”

O definiție simplă

- ▶ *Economia studiază modalitățile prin care indivizii și societatea utilizează resursele rare pentru a-și satisface mai bine nevoile*

- ▶ Analiza se situează uneori la nivel **micro economic** deci studiază *comportamentul individual*
- ▶ Sau la nivel **macro economic** deci studiază *comportamentele și problemele valabile la nivelul economiei naționale.*

De ce studiem Economia?

Pentru că suntem
economiști

Pentru că ea ne arată cum
pot fi înțelese și
interpretate **fenomenele
economice**

Pentru că ne ajută să ne
însușim **limbajul
economic**

Pentru că ne ajută să
înțelegem **talk show-urile**
economice...

Pentru că ne ajută să
învățăm mai ușor alte
discipline economice ca
Finanțe, Monedă și credit,
Integrare economică,
Comerț internațional...

Cum se studiază Economia?

În fața unei probleme de economie oarecare un economist își pune următoarele întrebări:

- Cine sunt **agenții implicați** care vor lua deciziile și vor face alegerile?
- Care sunt **obiectivele lor** (nevoile lor)?
- Care sunt **mijloacele disponibile** (resursele rare)?
- Care sunt **costurile de oportunitate** (alternativele care trebuie sacrificate)?
- Care este **soluția optimă** (aceea care minimizează consumul de resurse pentru atingerea obiectivului dat)?

CAPITOLUL I

MODUL DE GÂNDIRE ECONOMIC

- Modul de gândire economic
- Acțiuni și alegere
- Ordine și cooperare socială

1. Ordinea și cooperarea socială

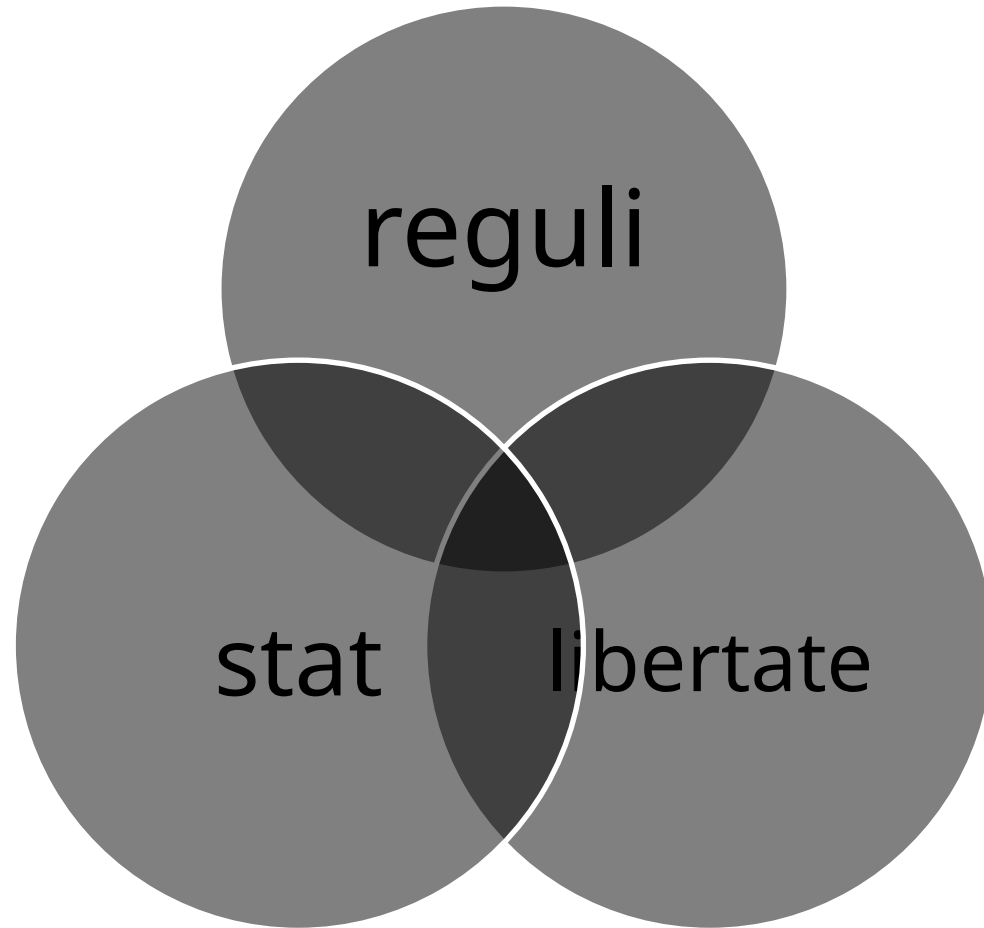
Realitatea economică este rezultatul unei combinații complexe dintre elemente obiective (condiții sociale, materiale, aptitudini) cu elemente subiective (motivații, personalitate, atitudini, opinii, prejudecăți).

În pofida acestei complexități există **coordonare și ordine socială**. Exemplul cel mai bun îl reprezintă circulația rutieră.

De ce?

- ▶ Oamenii sunt foarte diferiți în ceea ce privește aptitudinile, preocupările, dotările cu resurse.
- ▶ Cu toate acestea, cu toții se caracterizează prin **preocuparea față de interesul personal**, nu neapărat din egoism, ci pur și simplu datorită faptului că nimeni nu cunoaște în detaliu planurile celorlalți.

Cum?

Cu ce efect?

- Cooperare pozitivă
- Ordinea socială
- Efecte benefice pt fiecare și pt toți
- Progres social

Ce?

- Proceduri
- Reguli
- Obiceiuri
- Tradiții
- Valori

Cine?

- Statul
- Cetățenii

Mari filosofi ai economiei

Thomas Hobbes – *Leviatanul* 1651

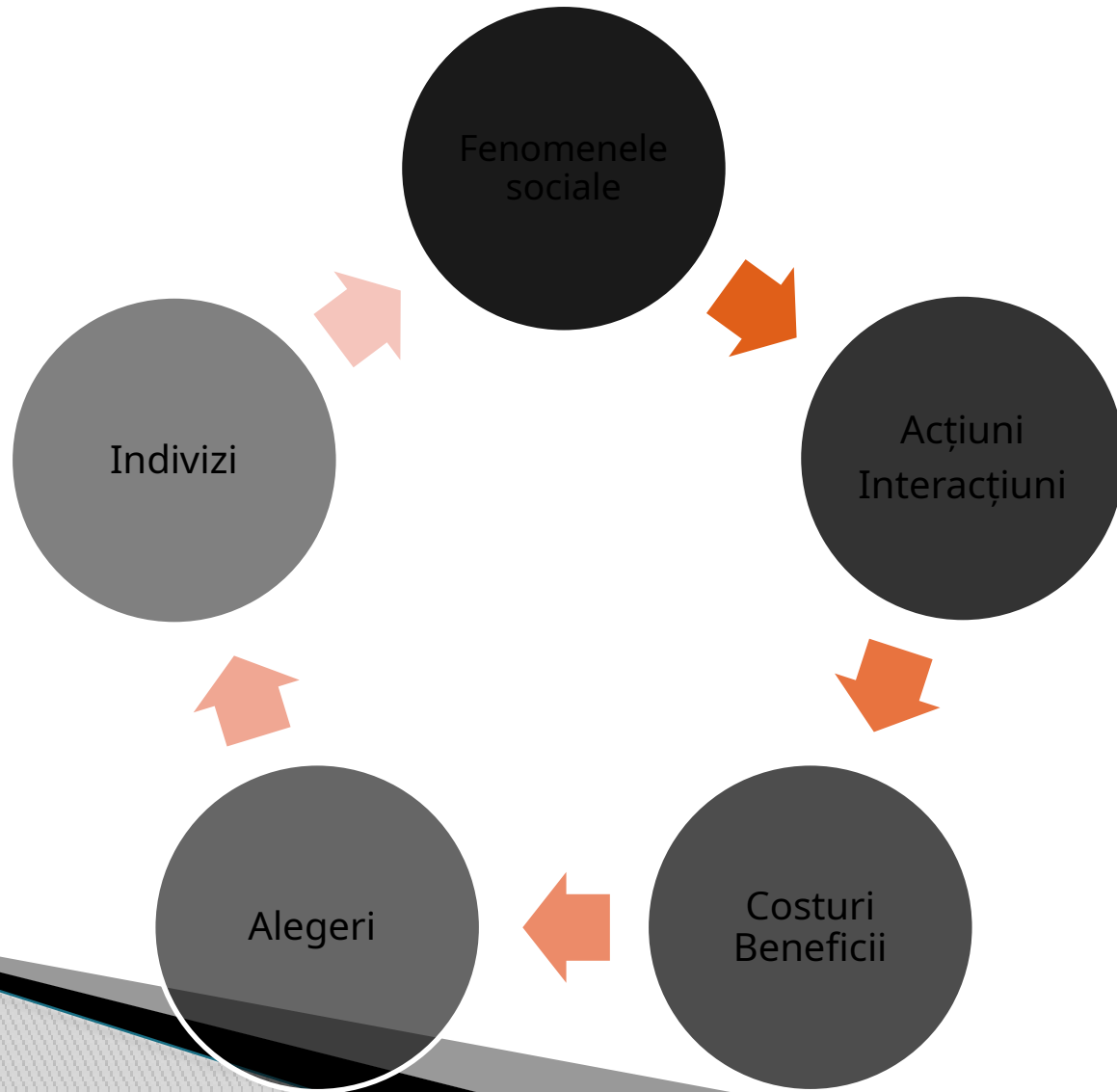

Adam Smith – *Avuția Națiunilor* 1776

John Maynard Keynes – *Teoria generală*
1936

2. Acțiune și alegere

Economia de piață

- Schimburi avantajoase pentru toți
- Diviziunea socială a muncii
- Ajustare continuă la deciziile celorlalți conform interesului personal
- Furnizarea a ceea ce îți doresc oamenii cu resursele pe care le avem

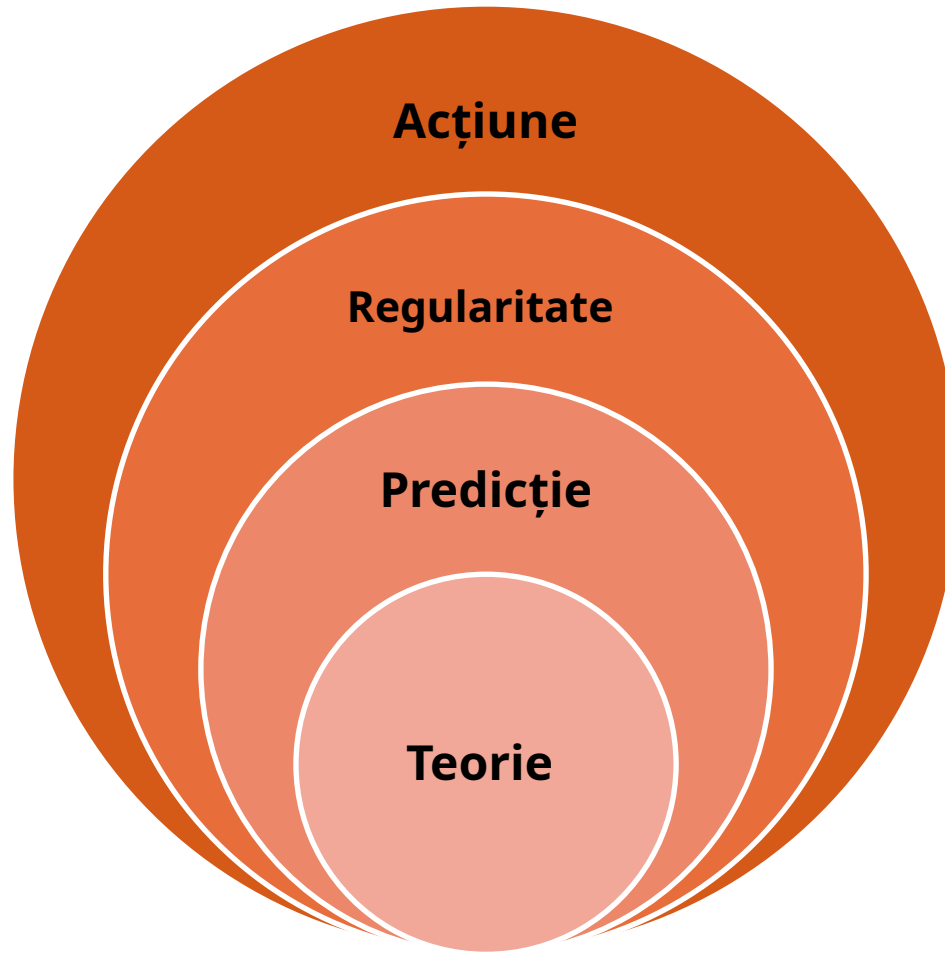
Interesul personal

- **Dotări cu resurse** (abilități, pregătire, timp, avere)
- **Căutarea continuă de noi oportunități de câștig**
- **Alegeri raționale** (cântărirea alternativelor și a costului de oportunitate)

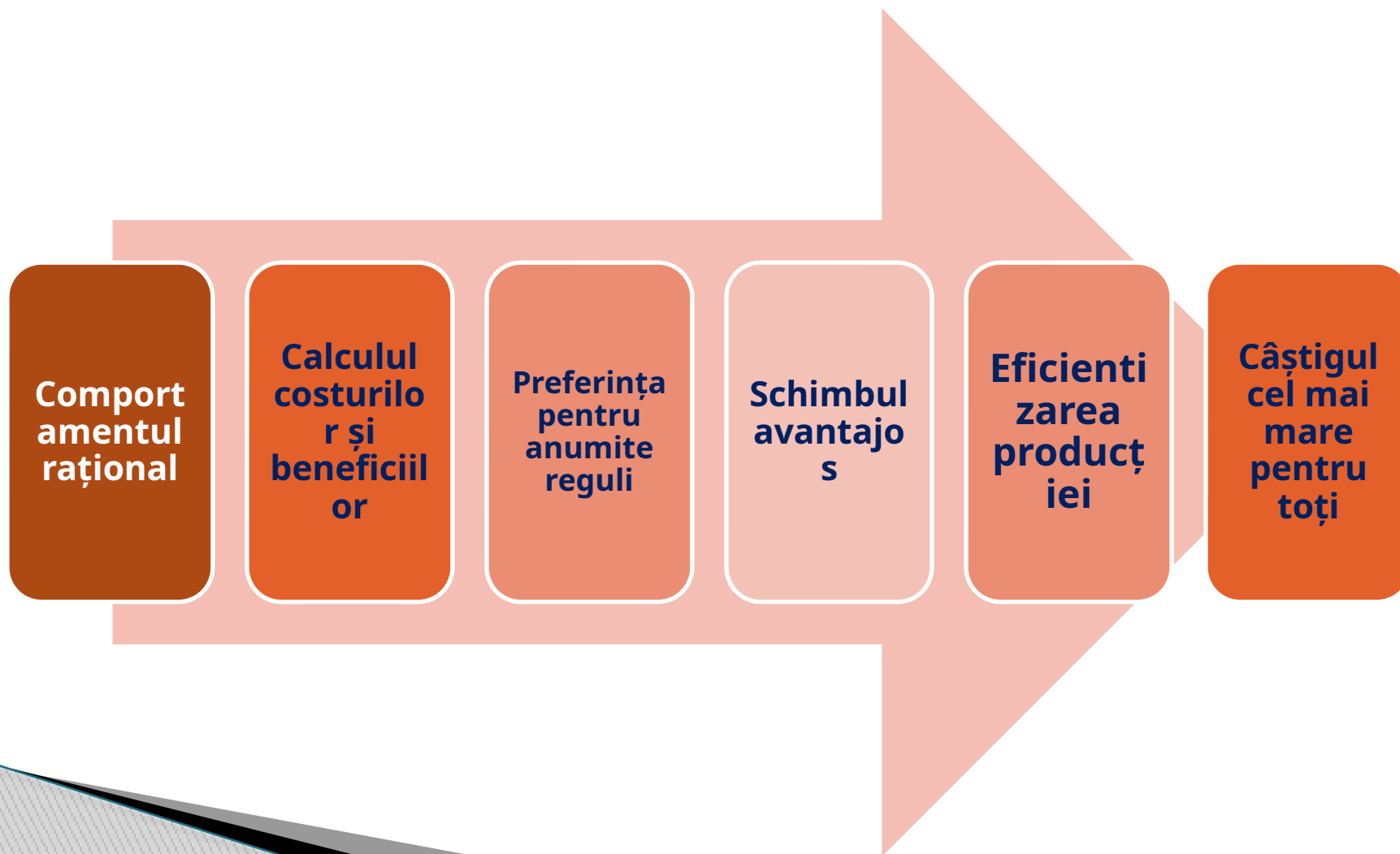
Acțiunea

- **Consecințe** (intenționate/neintenționate)
- **Comportament rațional** (îndreptat spre un scop)

3. Modul economic de gândire

Regularități și preferințe ale economiștilor

Ipoteze fundamentale ale științei economice

- 1. Raționalitatea** = presupune că individul este rațional adică urmărește neabătut îndeplinirea unui obiectiv prin eficientizarea consumului de resurse =»

Comportamentul rațional = comportament eficient

- 2. Caeteris paribus** = presupune că toate celelalte variabile ce pot influența comportamentul studiat sunt considerate constante iar analiza este simplificată la

A determină B

Acest gen de afirmație este o **predicție** economică

Teoria economică poate să ofere modele de raționament privind evoluția unei mărimi economice în raport de o alta, în anumite condiții și considerând că toate celelalte sunt constante

De exemplu:

Când ratele dobânzii cresc putem prevedea o scădere a investițiilor

Dar asta nu înseamnă

Că rata dobânzii este singurul factor care influențează investițiile

În concluzie,

- ▶ **La Economie vom învăța**

- ▢ Să gândim economic, sa fim eficienți
- ▢ Să ne exprimăm în limbaj economic,
- ▢ Să rezolvăm probleme economice și chiar mistere sau paradoxuri economice

Dar,

Nu trebuie să luăm cunoștințele *ad-literam* și să le însușim necritic

Nu trebuie să credem că vom primi toate răspunsurile la toate întrebările noastre, sau că vom deține adevarul absolut

Nu trebuie să uităm de *omul complet* (de omul animat de altruism, care nu face calcule raționale, care se lasă condus de obiceiuri, de reguli morale sau convenții sociale juste sau nu)